

Forespørgeren (Kaj Hansen) (DKP):

Begrundelsen for den forespørgsel, jeg har fremsat til boligministeren, er den meget alvorlige boligpolitiske situation. Med udgangspunkt i boligforliget af 1974 kan situationen i dag gøres op i følgende korte, men realistiske punkter:

For det første. I de sidste fire år, før boligforliget af 1974 blev indgået, var den årlige boligproduktion 50.000–55.000 lejligheder. Boligforliget fastsatte en målsætning på 40.000 lejligheder årligt. De er ikke blevet bygget. I 1975 blev det til 35.510 lejligheder. Det er et fald i boligproduktionen på 15.000 lejligheder årligt. Det ser ud til at blive værre endnu. Efter de sidste prognoser at dømme vil der i begyndelsen af 1977 kun være ca. 30.000 lejligheder under opførelse. Det er – stadig væk set i forhold til byggeriet før boligforliget – et fald i boligproduktionen på 40 pct. Før boligforliget var kvotaen for det almennyttige byggeri 13.000 lejligheder årligt, og der blev bygget 12.000–13.000 lejligheder. Boligforliget nedsatte kvotaen til 8.000 lejligheder årligt, som heller ikke er blevet bygget. Den bliver i år på ca. 6.000 lejligheder og vil dale år for år til under 4.000 lejligheder det sidste år af boligforliget, såfremt den nuværende finansieringsform fastholdes. Kollegiebyggeriet er gået totalt i stå. I finansåret 1975–76 er der igangsat 36 værelsesenheder. Den i to år bebudede lov om boliger til unge er heller ikke kommet.

For det andet. Beskæftigelsen i byggefagene, der skulle sikres, og som var et af socialdemokratiets hovedargumenter for at deltage i boligforliget, trues nu af en stærk stigning i arbejdsløsheden. I en periode, der nu er ved at udløbe, blev toppen taget af ledigheden ved iværksættelse af reparations- og isoleringsarbejder. Den stigning i arbejdsløsheden, der nu sker i byggefagene, skyldes ikke alene, at reparations- og isoleringsarbejderne ebber ud, men i højere grad det stærke fald i påbegyndelsen af lejligheder. Det bør ikke undre nogen, når antallet af påbegyndte lejligheder snart er nede på 30.000, 10.000 under boligforligets målsætning, at det så giver en meget stor arbejdsløshed.

For det tredje. Lejeforhøjelserne i det private udlejningsbyggeri som følge af den omkostningsbestemte leje, som forligspartierne sagde ville blive ca. 10 pct., er blevet 5, 7 eller 8 gange så store. Det kan dokumenteres, at forligspartierne var enige om at bilde befolkningen ind, at der var tale om beskedne husleje-

forhøjelser. Det blev angivet såvel i procenter som i kroner pr. måned, men det var falsk tale, et bedrageri over for lejerne. Lejeforhøjelserne har været asociale. De dårligste boliger har fået de største huslejeforhøjelser.

For det fjerde. Ingen af det almennyttige byggeris problemer er blevet løst. Derimod er de lejere, der bor i det almennyttige byggeri, som er taget i brug før den 1. januar 1965, pålagt en ny boligskat, der skal indbetales til landsbyggefonden. Man siger, det er 6 kr. pr. m², men da det er et gennemsnit, er det ofte mere, og sammen med den boligskat, der blev pålagt efter 1966-forliget, er der mange lejligheder, hvor boligskatten udgør 18–19 kr. pr. m². Det drejer sig om 170.000 almennyttige boliger, som er pålagt denne uretfærdige beskatning.

Byggeriet under det meget høje renteniveau har medført, at en række almennyttige boligselskaber er på fallittens rand, udelukkende på grund af en forfæjlet lovgivning, som er blevet fastholdt. Huslejestigninger på 2.000–5.000 kr. årligt truer de lejlighedsindehavere, hvor driftsstøtteordningerne skal bortfalde. Endnu værre går det, når aftrapningen af rentesikringen begynder i højrentebyggeriet. Så vil en lejlighed på 93 m², der er taget i brug i 1974, få årlige lejestigninger på over 2.000 kr. eller i alt i løbet af de 11 år, aftrapningen varer, en huslejestigning på over 25.000 kr. Det er sandheden, men det er, som alle burde forstå, en økonomisk og menneskelig katastrofe at lade tingene fortsætte på denne måde.

For det femte. Med miniforliget, der ikke har noget med mini at gøre, når man ser på de kæmpegevinster, der hentes hjem ved salg af ejerlejligheder, har man lukket op for en modbydelig spekulation, hvor lejerne på trods af, at de er beskyttet mod opsigelse, i mange tilfælde fuppes, chikaneres og økonomisk trues til at købe lejligheden eller flytte, mange af frygt for de moderniseringsforhøjelser, som de vil blive pålagt, hvis de bliver boende, og som de ikke kan betale. Fortjenesten på en ejerlejlighed, der ved lovens gennemførelse var på 100.000 kr. i gennemsnit, tvinges stadig højere op. Spekulanterne bolttrer sig som ingen sinde før.

For det sjette. Den ligestilling mellem lejere og ejere, som gang på gang er blevet lovet fra denne talerstol, er forsvundet op i den blå luft, og uligheden er blevet endnu større. Ifølge boligforliget skulle der ske en gradvis begræns-